

פרשת דברים

ודי זהב (א, א)

כתב בספר "אגרת הטיול", כי התבה "זהב" היא ראשי תבות לשלש הברכות הראשונות שבברכת המזון, שהן מדאוריתא: זן, הארץ, ובונה ירושלים.

ולכאורה, הקשר בין ברכתהמזון לחטא העגל אינו מובן. כתב בספר "טיול בפרדס" להסביר זאת, על פי דברי הגמרא במסכת ברכות (כ ע"ב), וזה לשונה: "אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: 'רבנו של עולם, כתוב בתורתך (דברים י, יז): אשר לא ישא פנים ולא יקח שחד', והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב (במדבר ו, כו): 'ישא ה' פניו אליך'. אמר להם: 'וכי לא ישא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה (דברים ח, י): ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך, והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה'".

העולה מדברי הגמרא הוא, כי הקב"ה מוכן לשאת לנו פנים ולכפר על כל חטאינו, ואפילו על חטא העגל הרמוז במלים "ודי זהב" (רש"י), וכל זאת הוא רק מפני שאנו מדקדקים בברכת המזון. והיכן רמוזה ברכת המזון בחטא העגל? במלה "זהב", שהיא ראשי תבות של שלש הברכות מדאוריתא שישנן בברכת המזון.

עוד בענין הנרמז במלה זהב:

בתרומת המשכן נאמר (שמות כה, ג), כי על בני ישראל להביא "זהב וכסף ונחשת". והנה, כל אחד מהחומרים הללו, מרמז על נתינה מסוג שונה.

זהב, ראשי תבות:זה הנותן בריא.

כסף, ראשי תבות: כשיש סכנה - פותח (ידו).

נחשת, ראשי תבות:נתינת חולה שאמר תנו.

אם כן "זהב" מרמז על הנתינה הטובה, שמקפיד תמיד על נתינת צדקה, גם אם אינו שרוי בסכנה או בחולי קשה. ועל כך מרמזת לנו התורה באמרה "ודי זהב", כלומר, שבזכות מתן הצדקה של זהב - זה הנותן בריא, זכינו שהקב"ה מחל לנו על חטא העגל. ואמנם, זהו גם סיומה של הפטרת פרשה זו: "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה" (ישעיה א, כז), הנביא מבשר לנו שזכותה של מצות צדקהתעמד לנו לביאת גואל צדק.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א